

РЕШЕНИЕ

№ 2342

гр. София, 10.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 2 състав, в
публично заседание на 14.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Иванова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разгледа дело номер **9794** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба от Национална служба „Пътна помощ“, представлявано от С. К. Д., чрез процесуален представител адв. Д. П. от САК, срещу Решение № 1040-21-549/14.09.2023 г. на Директора на ТП на НОИ С.- град, с което е оставена без уважение жалба вх. № 5101-2155#2 от 21.08.2023 г. срещу Разпореждане № 32447/20.01.2023 г. на длъжностно лице по чл. 60, ал. 1 КСО.

В жалбата е изложено становище за незаконосъобразност на обжалваното решение, поради нарушения на процесуалните правила – чл. 35 АПК. Твърди се, че същото е издадено без да са изяснени всички относими факти и обстоятелства, с което е нарушен и принципа на служебното начало по чл. 9, ал. 2 АПК. Изложени са съображения обуславящи наличието на отменително основание по чл. 146, т. 3 АПК.

На следващо място са развити доводи за нарушение на материалния закон, като се твърди, че не са били налице предпоставките по чл. 55 КСО и неправилно е прието, че е налице трудова злополука. Неправилно и необосновано административният орган е приел, че е налице функционална и причинна връзка между изпълнението на трудовите функции на работника, претърпяното от него травматично увреждане и настъпилата неработоспособност. Твърди се, че пострадалото лице е прието и изписано от УМБАЛ „Н. И. Пирогов“ без да са налице медицински данни за руптура на слезка, без данни за хематом и наличие на течност в коремната кухина. Неправилно

е прието, че травмата на далака е вследствие на инцидента, случил се при изпълнение на трудовите задължения на К.. Позовавайки се на съдебна практика на ВАС, жалбоподателят поддържа, че е налице липса на безспорно установени данни за момента на руптурата на далака и за причинно-следствената връзка между работата, изпълнявана от лицето и настъпилия резултат, което обосновавало извод за недоказаност на наличието на функционална и причинна връзка между травматичното увреждане на здравето на служителя, изпълняваната от него работа и настъпилата неработоспособност. Липсвали изискуеми предпоставките за определяне на инцидента като „трудова злополука“. Претендира се отмяна на решението и присъждане на направените по делото разноски, за които е представен списък (л.176). В съдебно заседание и в депозираните писмени бележки се излагат допълнителни съображения, във връзка с твърдяната незаконосъобразност на обжалвания административен акт.

Ответникът – Директор на ТП на НОИ С.-град, представляван от юрк. П., в съдебно заседание и в депозираните писмени бележки оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Претендира разноски по списък (л.179).

Заинтересованата страна – Т. И. К., лично и чрез процесуален представител адв. Л. поддържа становище за неоснователност на жалбата. Претендира разноски по списък (л.180).

Софийска градска прокуратура не е заявила становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като се запозна със становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

На 19.01.2023 г. от Национална служба „Пътна помощ“ на основание чл. 57, ал. 1 КСО е подадена декларация за трудова злополука с вх. № 55 (л.24), по която е открито досие № 32447. В декларацията е посочено, че злополуката е станала с Т. И. К., на длъжност „организатор председател ГТП“ в НС“ТП“, на 05.01.2023 г. в 10.15 часа. Според описания механизъм на настъпилата злополука, при техническа проверка на автомобил в пункт за ГТП, линия 1, пострадалият се подхлъзнал и паднал на ръба на канала, като се ударил на предпазната тръба на ръба на канала отляво, в областта на сърцето. След оперативна намеса е премахната слезката на служителя и са установени натъртени ребра вляво.

В хода на административното производство по установяване на характера на злополуката са събрани и приложени по делото следните доказателства: протокол от 06.01.2023 г. за разследване на злополуката от осигурителя (л.27), обяснения от пострадалия (л. 20) и от З. Ц. Н.(л.29), Амбулаторен лист № 23005203325А/05.01.2023 г. (л. 30), образна диагностика № 2193/05.01.2023, (л.31) образна диагностика № 2207/05.01.2023 г. (л.32), образна диагностика № 2195/05.01.2023 г. (л.33), Епикриза ИЗ № 394/2023 г., изд. От УМБАЛ „Света Анна“ АД – С. (л.35 и сл.), болничен лист № Е20224225947/16.01.2023 г. с диагноза: травма на далака, без открита рана на корема (л.37).

С оглед събраните в хода на производството доказателства е издадено обжалваното пред ответника разпореждане № 32447/20.01.2023 г. на длъжностно лице по чл. 60, ал. 1 КСО и злополуката е приета за трудова по чл. 55, ал. 1 КСО.

Разпореждането е било обжалвано от осигурителя пред директора на ТП на НОИ С. – град (л.15), който с процесното решение е отхвърлил жалбата и е потвърдил обжалваното разпореждане.

По делото е изготвена, приета и неоспорена от страните съдебно-медицинска експертиза (л. 164 и сл.). Вещото лице, при отговор на зададените от страните въпроси, посочва, че в конкретния случай се касае за поставена работна диагноза при посещението в УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ – травма на гръдния кош, неуточнена. Оплакванията на пациента и клиничната картина напълно отговарят като показания на тази диагноза. При първоначалните прегледи е описано внезапното увреждане на здравето на пациента, поради травматичния характер на настъпилния инцидент. Вещото лице посочва, че особено впечатление при травмите на далака прави руптурата му без нарушение на целостта на капсулата на органа и образуване на субкапсулен хематом. При тази руптура, позната още и като двумоментна руптура, е характерно съществуването на различен по продължителност безсимптомен период, наречен „светъл“. През този период пациентът има подобрене на общото състояние и незначителна локална симптоматика /тежест в лявото подбедрие, лека болка, чувство на пълнота в корема, болка в областта на лявото рамо/. На втория етап след руптура /разкъсване/ на капсулата на далака, вследствие нарастване на кръвоизлива и повишаване налягането в субкапсулния хематом, настъпва рязка коремна болка с изразено вътрекоремно кървене до развитие на хеморагичен шок със съответната му симптоматика. Вещото лице посочва, че е напълно възможно да не се установи въпросната травма на далака и не е коректно да се твърди, че вече е съществувала руптура на същия.

На следващо място в експертизата е описано, че пациента не е бил изписан от Пирогов, тъй като не е бил хоспитализиран. От образните изследвания няма данни за наличен субкапсулен хематом. При травми в торакоабдоминалната област би могло да се прогнозира най-различни усложнения, които се конкретизират при динамично наблюдение на пациента при назначените му контролни прегледи.

Посочено е, че руптурата на далака е животозастрашаващо състояние, но такава не е била установена клинично, нито верифицирана обективно с проведените инструментални изследвания.

Вещото лице изтъква, че е спазен медицинския стандарт „Спешна медицина“. Показанията за лечение и необходимия минимум от изследвания както и разширяване на обема им се определят от лекуващите лекари, съобразно индикациите за извършването им и най-вече от динамичното проследяване на състоянието на болния. При травма на гръдно коремната област не е възможно непосредствено след инцидента да се прогнозира кой орган и кога би могъл да даде симптоматика, че е увреден.

Поради изключително характерния механизъм и клинична картина на образуване на конкретната травма на далака може с изключително голяма степен на вероятност да се твърди, че увредата е настъпила при процесното събитие и същото е довело до оперативно отстраняване на далака на пациента.

В заключение вещото лице е посочило, че в случая се касае за травматична двумоментна руптура на далака с типична клиника и генеза по описания в експертизата механизъм. Същата, след клиничната си изява е наложила спешно оперативно лечение по витални индикации.

Жалбата на Национална служба „Пътна помощ“ е допустима за разглеждане, но по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК Съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от

страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган, в рамките на законовите му правомощия по чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „г“ КСО, съгласно Заповед № 1712/17.08.2015 г. на управителя на НОИ (л.12). Решението е издадено при спазване на изискването за форма и на административно процесуалните правила за издаването му, поради което не страда от пороци, водещи до неговата нищожност. От компетентен орган е издадено и Разпореждане № 32447 от 21.01.2023 г., видно от приложената Заповед № 1015-21-143/07.06.2018 г. (л. 22), на директора на ТП на НОИ за определяне на длъжностно лице по чл. 60, ал. 1 КСО.

Неоснователно е възражението за допуснатото нарушение на чл.35 от АПК от страна на административният орган, което се е отразило върху правилността на процесното разпореждане, тъй като съдът не констатира допуснати нарушения на административно процесуалните правила при издаването както на разпореждането, така и на потвърдителното решение на директора на ТП на НОИ С.-град

В хода на административното производство не са допуснати процесуални нарушения от категорията на съществените, като акта е поставен в съответствие и с материалния закон.

Съгласно разпоредбата на чл. 55, ал. 1 КСО трудова злополука е всяко внезапно увреждане на здравето, станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието, когато е причинило временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност или смърт. Трудова е и злополуката, станала с осигурен по чл. 4, ал. 1 и чл. 4а по време на обичайния път при отиване или при връщане от работното място до /1. основното място на живеене или до друго допълнително място на живеене с постоянен характер; /2. мястото, където осигуреният обикновено се храни през работния ден; /3. мястото за получаване на възнаграждение – арг. ал. 2.

Злополука е всяко внезапно увреждане на здравето, което може да бъде травматично (причинено от външно, обикновено физическо въздействие върху тялото и организма) или нетравматично - болест - § 1, т. 36 от ДР на ЗЗ. Съществените белези на злополуката са, че тя представлява внезапно (непредвидено и спонтанно) увреждане на здравето, което е резултат (последица) на вътрешно или външно (болестно) въздействие върху човешкото тяло или организъм.Трудовата злополука е злополука (внезапно увреждане на здравето), станала при извършване на възложената от работодателя (за работници и служители по трудово правоотношение) или от органа по назначаването (за държавните служители) работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието (чл. 55, ал. 1 КСО).

Следователно трудовата злополука, като внезапно увреждане на здравето, е резултат (последица, следствие) на извършваната работа.Предвид изложеното може да се направи извод, че за да бъде определено като трудова злополука едно внезапно увреждане на здравето, то трябва да е станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, включително и когато тя не се обхваща от трудовата функция, но е извършена в интерес на предприятието. Трудовата злополука като внезапно увреждане на здравето, е следствие, а извършваната работа е причината за това следствие, т. е. внезапно увреждане на здравето и извършваната работа са в причинна връзка по смисъла на Наредбата за медицинската експертиза (арг. от чл. 61, ал. 1, т. 6, чл. 66, чл. 72, чл. 73, ал. 1).

Условията и редът за деклариране, установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки се определят с Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки, в сила от 01.01.2000 г., приета с ПМС № 263 от 30.12.1999 г.

Съгласно разпоредбата на чл.2 от Наредбата, за всяка трудова злополука пострадалият, непосредственият му ръководител или свидетелите на злополуката незабавно уведомяват ръководителя на осигурителя/ предприятието ползвател или упълномощеното от него длъжностно лице. Незабавно след уведомлението за трудова злополука ръководителят на осигурителя/предприятието ползвател или упълномощеното от него длъжностно лице са длъжни да организират разследване на обстоятелствата на злополуката, като при разследването задължително се канят представители на работниците и служителите от комитетите и групите по условия на труд и на синдикалните организации в предприятието /ал. 2/.

За резултатите от разследването се съставя протокол, който трябва да съдържа осигурителя/предприятието ползвател; пострадалите лица; мястото и времето на злополуката; свидетелите на злополуката и лицето, оказало първа помощ;обща характеристика на работата, извършвана от пострадалия (пострадалите) преди злополуката; специфичното физическо действие, извършвано от пострадалия (пострадалите) в момента на злополуката, и свързания с това действие материален фактор; отклонения от нормалните действия и условия и материалния фактор, свързан с тези отклонения; начина на увреждане и материалния фактор, причинил увреждането; допуснати нарушения на нормативните актове; лицата, допуснали нарушенията; необходимите мерки за недопускане на подобни злополуки, като към протокола се прилагат писмени показания на свидетелите на злополуката.Препис от протокола по ал. 3 се предоставя на териториалното поделение на Националния осигурителен институт.

Съобразно чл. 3 от Наредбата когато обстоятелствата, при които е станала злополуката, дават основания да се предполага, че тя е трудова, ръководителят или упълномощеното от него длъжностно лице са длъжни в срок 3 работни дни от узнаването за нейното настъпване да подадат в териториалното поделение на НОИ по регистрация на осигурителя/предприятието ползвател декларация по образец, утвърден от управителя на НОИ, и обнародвана в "Държавен вестник". Декларацията се вписва в регистъра за трудовите злополуки в предприятието.

Като е приел, че са налице основания да се приеме злополуката за трудова, осигурителят е подал в ТП на НОИ Декларация по образец, в която е посочено, че злополуката е станала с Т. И. К.,на длъжност „организатор председател ГТП“ в НС“ПП“, на 05.01.2023 г. в 10.15 часа. Според описания механизъм на настъпилата злополука, при техническа проверка на автомобил в пункт за ГТП, линия 1, пострадалият се подхлъзнал и паднал на ръба на канала, като се ударил на предпазната тръба на ръба на канала отляво, в областта на сърцето. След оперативна намеса е премахната слезката на служителя и са установени натъртени ребра вляво. Тези обстоятелства са отразени и в изготвения Протокол от 06.01.2023 г. (л.27) на Комисията, назначена със Заповед № 1/05.01.2023 г. на С. Д. (л.26), с която заповед е наредено да се организира разследване на обстоятелствата на злополуката, претърпяна на 05.01.2023 г. от Т. К..

Спорният по делото въпрос е за наличието на причинна връзка, между настъпилото траматично увреждане по време на изпълняваната работа, и настъпилите в

последствие усложнения, довели до двумоментна руптура на далака и неговото оперативно отстраняване.

Съдът намира, че тази връзка е безспорно доказана в хода на съдебното производство, поради което правилно и законосъобразно длъжностното лице по чл. 60 КСО е издало разпореждане за приемане на злополуката за трудова.

Изготвената по делото експертиза недвусмислено посочва, че при двумоментна руптура е характерно съществуването на различен по продължителност безсимптомен период, наречен „светъл“. През този период пациентът има подобрене на общото състояние и незначителна локална симптоматика /тежест в лявото подбедрие, лека болка, чувство на пълнота в корема, болка в областта на лявото рамо/. На втория етап след руптура /разкъсване/ на капсулата на далака, вследствие нарастване на кръвоизлива и повишаване налягането в субкапсулния хематом, настъпва рязка коремна болка с изразено вътрекоремно кървене до развитие на хеморагичен шок със съответната му симптоматика. От събраните по делото доказателства не може да се изключи, че е налице именно „светъл“ период по време на първото посещение в Пирогов на пострадалия. Вещото лице при изслушването му в съдебно заседание посочва, че е налице характерната клинична картина на протичане, със светлия период и болките. Отделно от това, в.л. посочва, че вътрешните кръвоизливи в началото не засягат самата слезка, а това става след време, когато се натрупва кръв и се разкъсва капсулата и се манифестира клиничната картина. Неизвършването на хоспитализация при първоначалния преглед не изключва причинната връзка, нито наличието на светъл период. В тази връзка вещото лице дава подробни обяснения, като изтъква, че този период може да продължи до 3 дни. Хоспитализацията е наложителна при изявена симптоматика, каквато при първоначалния преглед не е налице.

Съдът не споделя тезата на жалбоподателя, че усложненията са настъпили в следствие и може да се дължат на друга причина. От свидетелските показания се установява противното. Не се доказва поведение на пострадалия, което да е влошило здравословното му състояние или което да е допринесло за руптурата на далака.

Трудовата злополука е злополука (внезапно увреждане на здравето), станала при извършване на възложената от работодателя (за работници и служители по трудово правоотношение) или от органа по назначаването (за държавните служители) работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието (чл. 55, ал. 1 КСО). Следователно трудовата злополука, като внезапно увреждане на здравето, е резултат (последница, следствие) на извършваната работа. Предвид изложеното може да се направи извод, че за да бъде определено като трудова злополука едно

внезапно увреждане на здравето, то трябва да е станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, включително и когато тя не се обхваща от трудовата функция, но е извършена в интерес на предприятието. Трудовата злополука като внезапно увреждане на здравето, е следствие, а извършваната работа е причината за това следствие, т. е. внезапното увреждане на здравето и извършваната работа са в причинна връзка по смисъла на Наредбата за медицинската експертиза (арг. от чл. 61, ал. 1, т. 6, чл. 66, чл. 72, чл. 73, ал. 1).

От събраните по делото доказателства по категоричен начин се установява наличието на такава причинно-следствена връзка, поради което законосъобразно е издадено процесното разпореждане, с което злополуката е приета за трудова. Описаният в протокола от разследването ѝ механизъм, който се потвърждава и от заключението на вещото лице, обосновава единствения категоричен извод, за наличие на причинна връзка между настъпилия инцидент и проявеното в обективната действителност влошаване на здравето на пострадалия. Освен това, следва да се посочи, че по данни от приложената епикриза, при повторно потърсената медицинска помощ пострадалият е бил без болки в главата, гадене и позиви за повръщане, адекватен и ориентиран, но в „леко увредено състояние“. При компютърната томография на корем и малък таз е установен „наличие на субкапсулен хематом с ширина до 22 мм., нехомогенна структура с пръснати хиподенсни зони – травматични огнища. Въз основа на това и в болничния лист е отбелязана причина – злополука – трудова по чл. 55, ал. 1. Болничният лист не е обжалван от работодателя.

В заключение следва да се посочи, че са налице всички елементи от фактическия състав на трудовата злополука. Инцидентът е настъпил на работното място при извършване на годишен технически преглед на клиентски автомобил, при което се е препънал в предпазната тръба на канала за пункта, паднал е странично, като се удря в другия ръб на канала вляво, около сърдечната област. Видно от епикризата от Клиниката по хирургия към УБМАЛ Св. А. същият е постъпил на 05.01.2023 г., преди това е прегледан в МБАЛСМ Пирогов, където е изключена гръдна травма и пневмоторакс. Няколко часа по – късно е колабирал, което наложило извършване на оперативна интервенция поради руптура на далака. От болничен лист № Е20224225947 се установява причината за неработоспособността – травма на далака, без открита рана в корема. Съдът намира, че фактическият състав е изпълнен, поради което законосъобразно е издадено разпореждането за приемане на злополуката за трудова.

По изложените съображения съдът намира, че Решение № 1040-21-549/14.09.2023 г. на Директора на ТП на НОИ С.- град, с което е оставена без уважение жалба вх. № 5101-2155#2 от 21.08.2023 г. срещу Разпореждане № 32447/20.01.2023 г. на длъжностно лице по чл. 60, ал. 1 КСО, е законосъобразно и следва да бъде оставено в сила, а жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора основателни се явяват претенциите на ответника и заинтересованата страна за присъждане на разноски. Жалбоподателят Национална служба „Пътна помощ“ следва да бъде осъден да заплати на Националния осигурителен институт сума в размер на 429 лв., представляваща внесен депозит за изготвяне на експертизата, и 200 лв. за юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 143, ал. 3 АПК. На основание чл. 143, ал. 4 АПК в полза на Т. К. следва да бъдат присъдени разноски в размер на 500 лв. за адвокатско възнаграждение, и 429 лв. за внесения депозит за вещо лице.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2, Съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Национална служба „Пътна помощ“, представявано от С. К. Д., чрез процесуален представител адв. Д. П. от САК, срещу Решение № 1040-21-549/14.09.2023 г. на Директора на ТП на НОИ С.- град, с което е оставена без уважение жалба вх. № 5101-2155#2 от 21.08.2023 г. срещу Разпореждане № 32447/20.01.2023 г. на длъжностно лице по чл. 60, ал. 1 КСО.

ОСЪЖДА Национална служба „Пътна помощ“ със седалище и адрес на управление [населено място] пл.“П.“ №3 да заплати на Националния осигурителен институт сума в общ размер на 629 лв., представляваща разноски за вещо лице и юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА Национална служба „Пътна помощ“ със седалище и адрес на управление [населено място] пл.“П.“ №3 да заплати на Т. И. К. сума в размер на 929 лв., представляваща разноски за вещо лице и адвокатско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ, в 14 дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: